

آینده

دانشگاه گندیشاپور

باید همگام با پیشرفت‌های سریع آینده‌آهوا باشد

در شماره پیش اشاره کردیم که چگونه دانشگاه عظیم و زیبای بنارس با همت خود مردم در شهر مذهبی بنارس بوجود آمد؛ آنهمه اراضی وسیع را یک نفر نیکوکار برای ایجاد دانشگاه اختصاص داد مضافاً بر اینکه تا آخرین روز حیات خود عمر عزیز خود را وقف خدمت باین دانشگاه نمود، یک نیکوکار دیگر هزینه سنگین ساختمان یکی از زیباترین معابد را در این دانشگاه برعهده گرفت، و سایرین هر یک بقدر توانائی خود در بالا بردن ساختمانهای متعدد این دانشگاه همت گماشتند تا اینکه این دانشگاه با این شکل خاص و آبرومند بوجود آمده که اینک کانون عظیم علم و ادب در قلب هند بزرگ شده است.

از آنجهت باین مسائل دانشگاهی اشاره میشود که اینک دانشگاه گندیشاپور در شرف گسترش و توسعه است و هر چند دولت در توسعه و برقراری آن همت گماشته ولی تا جائیکه نگارنده آگاهی دارد خود مردم خوزستان هنوز در این امر مهم فرهنگی شرکت نکرده‌اند و حال

آنکه همین مردم خوزستان از نبودن وسایل تحصیلات عالی به برای فرزندان خود بسیار ناخشنود بودند و البته بابتی میلی فرزندان خود را برای ادامه تحصیلات عالی به تهران و خارج میفرستادند اینک این مرکز مهم فرهنگی با آن سابقه درخشان تاریخی گشایش یافته و رونق نوینی بخود گرفته . پس برای رفع نیازمندیهای آن بر افراد روشن بین است که بادل و جان در گسترش این کانون علم و معرفت همکاری و همراهی فرمایند تا روزی که آنرا بشکل یکی از مجهزترین دانشگاه‌های ایران بلکه خاورمیانه در آورند .

بطور کلی اهواز باقتضای موقعیت ممتاز صنعتی و اقتصادی و کشاورزی و سیاسی و اجتماعی و جغرافیائی که داراست آینده بسیار درخشان را نوید میدهد تا جائیکه امید میرود یکی از بزرگترین مراکز صنعتی خاورمیانه گردد طبعاً آینده این شهر تاثیر مستقیمی در سرنوشت دانشگاه گندیشاپور خواهد داشت .

شهرهای بزرگ صنعتی البته نیازمند صنعتگران و کاردانان و کارشناسان و دانشمندان بسیار است تا بتوانند با استادی و تخصصی و مهارت چرخ دستگاه‌های عظیم صنایع را بگردش در آورند . تنها دانشگاه است که میتواند اینگونه متخصصین را تربیت کند و تحویل دستگاه‌های صنعتی دهد. از این رو است که هر قدر صنایع در اقلیمی پیشرفت کند و گسترش یابد سازمانهائی که سازندگان صنعتگران و کاردانان است باید بیشتر مورد توجه و عنایت قرار گیرند. بنابراین خوزستان صنعتی و بطور کلی ایران بزرگ ناچار است که دانشگاه گندیشاپور را برای رفع نیازمندیهای آینده خود هر چه بیشتر گسترش دهد. از این رو است که آینده بسیار درخشان را حقا و اصولاً برای دانشگاه گندیشاپور پیش بینی میکنیم. هم اکنون دریائی از نفت و گاز در زیر پهنه خوزستان نهفته است، ذخائر نفتی و گازی این استان زرخیز از غنی ترین و پر ارزش ترین منابع نفت جهان است. در حال حاضر سالی صد میلیون تن نفت استخراج میشود که مقداری از آنها در دستگاه عظیم تصفیه خانه آبادان بشکل نفت سفید و بنزین اتوموبیل و هواپیما و غیره درمیآید و مقدار بیشتری بشکل نفت خام بخارج صادر میگردد اساساً شهر عظیم آبادان تا پیش از استخراج نفت در مسجد سلیمان يك قریه محقری بیش نبود که اغلب ساکنان آن در کپه‌های بوریائی بسر می بردند. امروز از بركت صنعت نفت است که آبادان با جمعیتی بالغ بر سیصد هزار نفر بشکل بزرگترین واحد پالایشگاه نفتی جهان درآمدی که هزاران کارشناس عالی مقام شبانه روز در آن مشغول بکارند. همین صنعت نفت نه تنها کارشناسان گوناگون در رشته‌های فنون مختلف بخود جلب نموده بلکه برای حسن جریان دستگاه‌های عظیم خود نیازمند کارشناسانی در مسائل بهداشتی، فرهنگی، خانه سازی، راه سازی، زمین شناسی، کشاورزی و غیره نیز میباشد. از همین جهت است که شرکت ملی نفت ایران دارای این همه کارشناسان در همه گونه رشته‌های فنی و تخصصی است.

همردیف با اهمیت روزافزون نفت درعالم اقتصاد، دراین اواخر گازهم مورد استفاده گوناگون قرار گرفته و ازبرکت این گازسیال سیاه است که صنعت پتروشیمی به ترقیات شکفت آوری نائل آمده است.

ازآغاز استخراج نفت دراین سرزمین یعنی ازآغاز سده بیستم تاکنون این طلای سیال را که يك ثروت عمده ملی ما بشمار است بعنوان ماده غیر ضروری میسوزانیدند و بشکل دود بهوا میفرستادند. دراین چندسال اخیر است که در نتیجه دلسوزی وجدیت و کاردانی اولیای امور شرکت ملی نفت ایران مقداری از این گازها بوسیله لوله بشیراز فرستاده میشود و بمصرف تهیه کود شیمیائی میرسد.

باتکای منابع سرشار گاز اینک صنعت پتروشیمی با سرعت شکفت آوری در ایران در حال گسترش است. این صنعت جدید آینده بسیار درخشانی را نوید میدهد. با توجه باین آینده است که اینک «شرکت ملی صنایع پتروشیمی» بوجود آمده و از هم اکنون اداره کلیه امور تأسیسات پتروشیمی از جمله کارخانه کود شیمیائی شیراز بعهده این شرکت واگذار گردیده است.

همین سرمایه زیرزمینی ملی ما که هنوز بمقادیر زیادی از آنرا بیست و چهار ساعت میسوزانند و نابود میکنند از عوامل بسیار سودمند جهان اقتصاد است. اینک حکومت شوروی برای استفاده از گاز ایران یکی از سودمندترین قراردادهای بین المللی را با ما بسته که در ازای فروش گاز کارخانه عظیم ذوب آهن را برای ما در اصفهان نصب کند و شهر صنعتی بوجود آورد. همین کارخانه ذوب آهن هزاران کارگران و کارفرمایان و کارشناسان لازم دارد و دانشگاه است که کارخانه آدمسازی است و میتواند کارشناسان را تربیت کند و به دسترس کارگاهها قرار دهد.

و باز همردیف پاره‌های زیرزمینی خوزستان، آبهای فراوان این استان هم درخور کمال توجه است. پنج رود مهم و معتبر خوزستان چنان برپهنه این سرزمین روان است که مانند پنج انگشت بر روی يك برگ همه سوراخرا کرده باشد. یکی از آنها رود کارون است که بزرگترین رود کشور پهنای ایران میباشد. سد معروف محمد رضا شاه کبیر که بر روی یکی دیگر از رودهای خوزستان بسته شده پنجمین سد مرتفع جهان شناخته شده است. این سد میتواند تا ۵۵۰/۰۰۰ کیلووات برق بدهد و ۱۲۵۰۰۰ هکتار اراضی خشک را سرسبز و خرم و آباد سازد.

رودخانه‌های پنجگانه خوزستان رویهمرفته گنجایش ۱۴ سد معتبر را دارد. نگارنده چندسال پیش در نیویورک با مورگان کلاب که یکی از اقتصاد دانان بزرگ آمریکا و یکی از مدیران شرکت عمران و توسعه بود که سد دز را طرح ریزی کرد اتفاق ملاقات افتاد. این ملاقات با این مرد پیر کار و کاردان دو ساعت بطول انجامید و تمام گمشوهای ما بر سر آینده درخشان خوزستان بود. این کاردان جهانی میگفت اگر خوزستان را چنانکه شاید بایاد آباد کنید میتواند همه ایرانیان را

نان دهد و مرفه دارد و سطح زندگی را در سرتاسر ایران بالا برد. تعجب داشت که چگونه نیاکان ما در عهد کهن با مرهم کشاورزی و سدبندی و نهر کشی و آبیاری و آبادانی آن همه توجه داشتند تا جائیکه چهارده سد عمده در خوزستان بوجود آوردند و پهنه خوزستان را خرم و سرسبز و آباد گردانیدند ولی در زمان ما خوزستان خشک و لم یزرع است و برای مردم خوزستان گندم از کانادا وارد میکنند. نقشه چهارده سد بزرگی که یکی از آنها همین سد محمدرضا شاه کبیر بر رود دز است بوسیله این شرکت تهیه شده و آماده برای شروع بکار است. این چهارده سد هنگامیکه بسته شود میتواند ۶/۶۰۰/۰۰۰ کیلووات برقی بدهد. همچنین از منابع گاز نیز میتوان ۳/۳۰۰/۰۰۰ کیلووات برق دیگر بدست آورد یعنی خوزستان یارای آنرا دارد که تقریباً ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ کیلووات برق تولید کند. برای پی بردن باینکه این مقدار برق در جهان اقتصاد چه اهمیتی دارد همین قدر کافی است اشاره کنیم انگلستان که یکی از پیشرفته ترین و صنعتی ترین کشورهای جهان است دارای ۲۰/۰۰۰/۰۰۰ کیلووات برق است یعنی خوزستان به تنهایی میتواند نصف کلیه نیروی برق کشور صنعتی انگلستان را تأمین نماید. معلوم است که استفاده از این نیروی عظیم مستلزم بکار گماردن کارگاه ها یا هزاران کارشناس است که باز باید در همین دانشگاه گندی شاپور تربیت شوند و تحویل جامعه گردند.

نباید فراموش کرد که این سرزمین زرخیز از دیر زمان آباد و پیشرفته بوده و کاردانیان و هنرمندان و صنعتگران داشته، در هر وجه از این سرزمین که نگاه کنید آثار آبادانی می بینید؛ سدها و بندها و پلها و نهرها و شهرها که بوجود آمدند و خرابه های آنها هنوز باقی است و گواهی بر پیشرفتگی این استان میدهند ناچار میبایستی بدست کار کردانیان و کارشناسان و کارمندان بوجود آمده باشند که در هنرستانها و آموزشگاه ها و دانشکده ها و دانشگاه ها علم آموخته باشند و اینچنین استادان و ماهران بکار بسته باشند پس شگفت نباشد اگر بگوئیم که خوزستان آینده بسیار درخشانی را در پیش دارد. این درخشندگی باید از دانشگاه بیاید، فروغ علم است که میتواند چرخهای صنایع را بگردش در آورد و روح نوینی به پیکره خوزستان باستانی بدمد و خوزستان و ایران را يك باردگر باعلاى درجه ترقى و تعالى برساند.

پس ای خوزستانیان! بیائید تا دانشگاه گندی شاپور را بزرگتر و بازم بزرگتر سازیم و به تناسب گسترش دانشگاه گندی شاپور فرزندان خود را برومند، دانشمند، کاردان، کارشناس و خوشبخت سازیم و آینده خوزستان را به کف با کفایت آنان سپریم تا با دانش و هنر و علم و صنعت خود خوشبختی میهن عزیز را تأمین کنند و دین ملی و اجتماعی و اخلاقی و وجدانی خود را بدینسان جوانمردانه ادا نمایند.